

УДК 351.84:35.072.2:342.5(477)

І.О. Парубчаккандидат наук з державного управління
Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького**РОЛЬ ВЛАДНИХ ІНСТИТУЦІЙ У РЕГУЛЮВАННІ ВПЛИВУ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА ПОЛІТИЧНУ КУЛЬТУРУ СУСПІЛЬСТВА**

Розглянуто явище політичної культури як складової існування демократичного суспільства. Визначено значення аспектів глобалізації у формуванні політичної культури особистості. Проаналізовано можливість взаємного впливу явищ політичної культури і глобалізації. З'ясовано роль владних інституцій у корегуванні глобалізаційних чинників у суспільних відносинах.

Ключові слова: влада, суспільство, глобалізація, політична культура, владні інституції, координація, управлінські функції.

І. Вступ

Особливість політичної культури полягає в тому, що вона нерозривно пов'язана з людською суб'єктивністю і є "суб'єктивним об'єктом". У вузькому розумінні політична культура – це не політика чи політичний процес у їхньому реальному втіленні, а комплекс уявлень тієї або іншої національної чи соціально-політичної спільноти про світ політики, про закони й правила його функціонування. Політична культура містить у собі ті елементи й феномени суспільної свідомості й, у більш широкому плані, духовної культури тієї або іншої країни, які пов'язані із суспільно-політичними інститутами й політичними процесами і впливають на форми, формування, функціонування й розвиток державних та політичних інститутів, визначають значущість і напрям політичного процесу в цілому й державному управлінні зокрема.

Глобалізація передбачає прискорення інтеграції націй у світову систему завдяки розвитку сучасних транспортних засобів та економічних зв'язків, впливу на людей ЗМІ. Вона сприяє розширенню культурних контактів між народами й міграції людей, але глобалізація однознано має позитивні й негативні сторони, тому завданням владних інституцій є координація впливу глобалізаційних чинників на політичну культуру суспільства. Негативні моменти полягають у можливості втрати своєї культурної самобутності, що відбувається внаслідок акумуляції й асиміляції. Основна загроза, яка виникає паралельно із глобалізацією, полягає в тому, що відбувається уніфікація різноманітних суспільних настанов, проте уніфікація не означає, що продовжать існування найкращі здобутки цивілізації.

Стандарт глобальної культури загалом і політичної культури зокрема не є виправданим з погляду національної самобутності. Політична культура виробляє керівні принципи політичної поведінки, норми й ідеали суспільства, надає цілісності й інтегрованості управлінській сфері, так само, як загальнонаціональна культура на-

дає цілісності й інтегрованості суспільному життю в цілому.

У науковій літературі з державного управління немає повної єдності позицій різних авторів щодо трактування політичної культури. Одні визначення акцентують увагу на синтезі колективного досвіду регіону, нації, класу, групи. Деякі автори пропонують оцінні визначення політичної культури, підкреслюючи, що це поняття повинно бути ідентифікатором високого або низького ступеня засвоєння ідеальних моделей, запропонованих особистості політичною системою в державі [14, с. 37].

Автори своє завдання вбачають у тому, щоб довести залежність найважливіших характеристик державно-управлінської системи від політичних уявлень, переконань і почуттів людей, тобто від їхньої психології. Причому політична культура виступає як кінцевий пояснювальний принцип, як найважливіший показник розвитку політичної системи [11, с. 103]. Коли теоретики державного управління перейшли від побудови концепцій і обґрунтування методик до їх емпіричної перевірки, то тут були виявлені як переваги, так і істотні недоліки кожної з моделей, що ставлять під сумнів навіть деякі ключові моменти. Так, насамперед потрібно було чітко сформулювати, що саме є об'єктом і суб'єктом політичної культури.

Досліджуючи політичну культуру, не можна ігнорувати той факт, що вона є специфічною та відмінною від основних характеристик політичної культури інших соціальних груп, а подекуди – цілком альтернативною, через що має бути розглянута як окрема категорія.

Термін "глобалізація" міцно ввійшов у науковий та управлінський обіг, однак дослідники розуміють його по-різному. Найчастіше глобалізацію пов'язують з якісно новим рівнем інтегрованості, цілісності й взаємозалежності світу, хоча це лише частина більш складної й суперечливої картини [3, с. 137]. Лише виходячи з таких методологічних настанов, ця проблема може бути виявлена й об'єктивно досліджена.

Українські дослідники, а їхні погляди важливі для нас у зв'язку з нашим орієнтиром саме на вітчизняну теорію державного управління, також звертаються до західної класифікації, хоча й виокремлюють деякі інші аспекти. Варто наголосити на тому, що політична свідомість як найважливіший структурний компонент політичної культури має, як і сама політична культура, власну типологію [9, с. 65]. Не менш важливою для розуміння політичної культури є відповідь на питання про її об'єкт. Таким об'єктом, на який спрямовані суб'єктивні настанови, цінності, переконання особистості, є політична система в цілому та її окремі компоненти: політичний режим, держава, політичні інститути, партії.

Багато авторів, що присвятили праці проблемі глобалізації, вказують на неточність самого терміна. Справді, якщо й можна говорити про прагнення сучасного світу до більшої інтегрованості, то назвати цю тенденцію загальною і єдиною не можна. Деякі вчені вкрай критично ставляться до глобалізації, зазначаючи, що "чутки про глобалізацію сильно перебільшені" [17]. Крім того, викликає заперечення погляд на глобалізацію як на безальтернативний процес або принаймні провідну тенденцію, тому владні інституції повинні докладати максимум зусиль для координації впливу глобалізаційних чинників. Як об'єктивна тенденція глобалізація відображає зростаючу взаємозалежність різних секторів світової економіки, внаслідок чого розвиток і стабільність однієї національної економіки стають неможливими без розвитку й стабільності інших.

Концепція глобалізації є нині широко вживаною, проте недостатньо розробленою в науці державного управління, дуже часто в цей термін вкладається різний сенс. У світовій політичній теорії навіть виокремилася кілька шкіл дослідників цього явища [20, с. 95]. Глобалізація в її державно-управлінському вимірі стає домінуючою тенденцією світового розвитку, що одержує втілення у формуванні світового порядку і системи глобального управління. Об'єктом глобального управління є глобальне суспільство, що формується, оскільки світовий порядок можливий лише як організація глобального суспільства. Відтак, особливе значення має процес формування глобальної політичної культури, яка б виступала єдиною системою політичних норм, настанов, правил, інститутів.

II. Постановка завдання

Метою статті є з'ясувати роль владних інституцій у здійсненні управлінських функцій щодо впливу глобалізаційних чинників на політичну культуру суспільства.

Для цього потрібно вирішити низку завдань:

1. Дослідити явище політичної культури як складової існування демократичного суспільства.

2. Вивчити значення аспектів глобалізації у формуванні політичної культури особистості.

3. Проаналізувати можливість взаємовпливу явищ політичної культури і глобалізації один на одного.

4. З'ясувати роль владних інституцій у корегуванні глобалізаційних чинників у суспільних відносинах.

III. Результати

Політична культура є системою відносин і одночасно процесом виробництва й відтворення складових її елементів поколіннями, які по черзі змінюють одне одного. Це явище динамічне, постійно збагачуване історією у своєму змісті й формах, воно чуйно реагує на зміни в реаліях навколишнього світу, чи то буде промислова, науково-технічна, комп'ютерна, інформаційна чи інша революція. Поняття політичної культури виявилось дуже привабливим через свою багатозначність і багатогранність вимірів [16]. З одного боку, воно є результатом особистого досвіду людини, а з іншого – в ньому знаходить відображення історія політичної системи, що сягає своїм корінням давніх суспільних подій.

Політико-управлінський підхід дає змогу подолати формально-юридичне розуміння політики й вийти за рамки нормативного опису політичних процесів. Традиційний підхід до політики в термінах політичної системи, політичної ідеології, дослідження державно-правових інститутів неспроможний дати відповідь на питання, чому однакові за своєю формою соціально-політичні інститути діють по-різному в різних країнах або ж через що ті або інші інститути виявляються дієздатними в одних країнах і зовсім неприйнятними в інших [4, с. 287]. Політико-культурний підхід дає можливість досягнути суспільні реалії, подолати звичайне, поверхове й одномірне бачення політичної системи, її інститутів, їхньої діяльності тощо, виявити глибоко приховані коріння національних міфів, традицій, уявлень тощо, які існують у свідомості всіх членів суспільства.

Правильно вирішити ці питання можна лише в тому випадку, якщо розглядати політичну культуру не як основний фактор, що детермінує політичну боротьбу й конфлікти, а як сполучну ланку між соціально-економічними інтересами, управлінськими складовими, соціальним статусом, морально-етичними нормами конкретної людини, соціальних груп, класів, залучених у політичний процес, з одного боку, і їх політичною поведінкою – з іншого [22, с. 165].

Політична культура включає в себе складові елементи, сформовані протягом багатьох поколінь політичні традиції, норми політичної практики, ідеї, концепції й переконання, які стосуються відносин різних суспільно-політичних інститутів. Вона включає орієнтації й настанови людей щодо існуючої суспільної системи в цілому, її інститутів і діючих у ній найважливіших "правил гри", а також принципів відносин індивіда, суспільства й держави. Ці компоненти, зумовлені соціально-економічними, національ-

но-культурними, суспільно-історичними й іншими довгостроковими факторами, характеризуються відносною сталістю, тривалістю і повільними змінами на фоні глибоких зрушень у суспільному житті [2, с. 603]. Принципово важливим моментом є розуміння політичної культури як характеристики розвинутості соціального суб'єкта, ступеня реалізації його сутнісних сил у сфері політичних відносин, що виявляється в оволодінні політичними нормами, досвідом політичної діяльності та рівні політичної свідомості.

Необхідно звернути особливу увагу на той факт, що при визначенні функцій передачі інформації особливу, специфічну роль має тип управління у сфері політики, ідеології, культури, який здійснюється владними інститутами. Головний пафос цієї діяльності – вплив на свідомість людей, формування в цій свідомості бажаних властивостей, якостей, наближення його до ідеалу, що відповідає політичним, культурним й ідеологічним формам і цінностям суспільства [13]. Спрямованість функцій визначається місцем суб'єкта, політична культура якого досліджується в системі соціальних зв'язків. Загальна закономірність проявів функцій політичної культури в рамках процесу трансляції полягає в тому, що політична культура суспільства визначається функцією припису, а політична культура соціальної групи – функцією сприйняття.

Політична культура є динамічною та поліфункціональною, поєднує всі історично сформовані набутки соціуму в сфері політики та перманентно створює нові, відповідно до характеру розвитку суспільних відносин [21, с. 39]. У такому розумінні стає очевидним, що політична культура може не тільки змінюватися під впливом трансформацій державного управління, а й навпаки – справляти вплив на цю систему.

Політична культура набуває особливого значення останнім часом, коли посилюються глобалізаційні процеси, що приводять до стирання кордонів між національними державами, швидшого руху інформації та поширення певних універсальних ідеалів і цінностей [8, с. 153]. Саме ці ідеали формують відповідну політичну культуру, яка поширюється світом та стає основою для формування інститутів демократичного суспільства в різних державах.

Головна ознака кризовості демократії – тотальне відчуження суспільства від концептуальної влади. Справа в тому, що проблема дійсно демократичного устрою полягає не у способах голосування або інших атрибутах формальної демократії, а в побудові такого суспільного порядку, коли кожному буде відкрито доступ до всієї повноти систематичного знання, тобто до вершини концептуальної влади, яка є початком і кінцем усіх контурів управління у суспільстві; на рівні глобального управління зробити це надто важко [18].

Передусім це актуально для України, де глобалізаційні впливи стають чи не єдиним

джерелом трансформації існуючої політичної культури у бік її демократизації. Трансформація політичної системи має відбуватися “знизу” – від громадян до держави як апарату управління, очевидно, такі зміни вимагають часу [19]. Однак, якщо взяти до уваги стрімкий розвиток та вдосконалення засобів масової комунікації, можна стверджувати: проміжок часу, потрібний для незворотних змін у політичній культурі населення та відповідних трансформацій характеру політичної системи, буде прямо пропорційний темпам розвитку засобів міжнародної комунікації.

Політична культура є явищем багаторівневим та багатофункціональним, містить велику кількість структурних компонентів тощо. Так, це явище може варіюватися залежно від дослідження його на таких рівнях: окремого індивіда, групи індивідів, політичної спільноти, суспільства загалом. Причому залежно від конкретного рівня це багатогранне явище буде включати в себе різні елементи в різних співвідношеннях та ступенях їх значущості [7, с. 205]. На рівні суспільства надзвичайно важливими елементами політичної культури будуть політичні цінності; політичний процес; визнання людини як основної цінності в суспільстві; визнання народу як джерела влади; державний суверенітет. Політична культура не є сферою матеріальною і не обмежується лише духовними, культурними цінностями. Це особливий тип культури, який характеризує рівень соціального розвитку суспільства, станів, особистості як суб'єктів творення суспільних відносин.

Політична культура виявляється у реальному житті через політичну структуру суспільства, рівень розвитку політичних процесів. При цьому вона також відображається окремими гранями в усіх інших видах культури: в матеріальному виробництві задає соціальну спрямованість розвитку економіки, позначається на економічних пріоритетах того чи іншого стану; у правовій сфері виявляється у рівні розвитку законодавчої системи, захищеності законом різних соціальних груп; у мистецтві й літературі – через ступінь розкриття у них національних цінностей, мотивів патріотизму і соціальної справедливості [1, с. 23].

Основним шляхом реалізації політичної культури є політичний процес. Специфіка їх взаємодії полягає в тому, що, з одного боку, через політичний процес виявляється політична культура, стає доступною для сприймання, а з іншого – сам політичний процес є творцем політичної культури. Політичний процес – це сукупна діяльність, у тому числі саме владних інституцій, у ході якої відбувається формування, зміна, перетворення й функціонування політичної системи суспільства [15, с. 54]. Його структура – це низка послідовних, внутрішньопов'язаних між собою стадій, що циклічно розвиваються. Це конституювання, утворення політичної системи, прийняття і виконання полі-

тико-управлінських рішень; контроль за функціонуванням і напрямом розвитку політичної системи.

Бідність у країнах “третього світу” спричинена передусім неефективним державним управлінням: для вирішення цього питання потрібні політичні рішення держав, не всі вони є демократичними. Але навіть демократичні держави опікуються більше інтересами своїх громадян, аніж проблемами світу в цілому, не існує такої глобальної влади, яка б нав'язала суверенним державам свої правила. Єдиним шляхом поліпшення є зважене співробітництво на основі державних і недержавних організацій та добровільне дотримання міжнародних норм, які розробляються у рамках міжнародних організацій. Для цього потрібно створити систему стимулів, які б заохочували держави світу запроваджувати ці норми [6].

Глобалізація у сфері культури нагадує дифузію. Стихийне й ніким не контрольоване запозичення культурних цінностей має як позитивні, так і негативні аспекти. Вона дає народам змогу більше спілкуватися між собою й дізнатися один про одного. А спілкування й пізнання сприяє зближенню народів. Проте надто активне спілкування й запозичення загрожує втратою культурної самобутності. Поширення однакових культурних зразків усім світом, відкритість кордонів для культурного впливу й культурне спілкування, що розширюється, спонукали вчених говорити про процес глобалізації сучасної культури [5, с. 195].

Методологія державного управління для концепції глобалізації повинна забезпечувати аналітикам, господарникам і політикам нову основу, що дає змогу ясніше зрозуміти, у якому напрямі розвиваються міжнародні відносини, в якому стані перебуває економіка країни або окремого підприємства, позитивні й негативні наслідки для міжнародної безпеки, економічного розвитку держави чи корпорації [16, с. 50]. Дебати про глобалізацію набувають найбільш гострих форм тоді, коли йдеться про долю національної держави. Жодна людина не наважується прямо стверджувати, ніби зменшення ролі національної держави – краще, але за логікою дискурсу виходить, що оптимізм стосовно перспектив економічної глобалізації найчастіше поєднаний з песимістичним поглядом на майбутнє національної держави. Основною інтенцією виступає звуження компетенції національної держави.

Результатом глобальних змін уже стали численні проблеми управління, які нині вимагають фундаментального перегляду, у тому числі щодо прав людини, культурного плюралізму, солідарності. У зміненому соціально-економічному і культурному середовищах, що мають цілком непередбачуваний характер, необхідно знаходити адекватні політичні рішення. Уряди найчастіше виявляються у політичному тупику через те, що навіть у сучасних демократичних суспі-

льствах на них чиниться сильний тиск на підтримку недалекоглядних дій, які в довгостроковій перспективі можуть мати серйозні негативні наслідки. Особливого значення набуває адаптація зовнішніх ідей та інститутів до місцевої політичної культури, яку ми називаємо глобалізацією [12, с. 654]. З огляду на це формування політичної культури стає єдиним можливим завданням для інститутів державного управління. Адже лише за допомогою універсальних настанов вдасться досягти необхідного рівня порозуміння. Загальні елементи політичної культури повинні бути розвинуті скрізь, щоб стати базисом для глобального управління й просування інтересів людства у світі, який постійно інтегрується.

Нині цю проблему формулюють інакше: необхідно створити систему державного управління окремими сферами міжнародного життя у формі більш м'якого прийняття рішень, прийнятих для національних держав. У такому випадку було б даремно діяти тільки через урядові органи, зобов'язані стояти на сторожі офіційно декларованих національних інтересів. Адже сучасному світу властива множинність рівнів і типів управління, що відмінна як від моделей прийняття рішень міжнародними організаціями, так і від простого диктату світового ринку [10, с. 623]. Така ситуація вимагає формування й поширення глобальної політичної свідомості, яка дала б можливість виробляти загальноприйнятні рішення. Інша річ, що впливати на розробку певних універсальних норм “цільової” політичної культури будуть не всі держави, а лише найуспішніші.

IV. Висновки

Політична культура є динамічною та різномірною функцією соціуму, яка поєднує всі історично сформовані набутки останнього – як матеріальні, так і ідеальні – у сфері політики. Відповідно, як політична культура суспільства може змінюватися під впливом трансформацій політичної системи, так і політична система може трансформуватися внаслідок змін у характері державного управління. Властивість політичної культури набуває дедалі вагомішого значення в умовах науково-технічного прогресу та посилення процесів глобалізації. Завдяки вдосконаленню засобів масової комунікації вона все більше розмиває кордони та поширює світом універсальні політико-культурні зразки та цінності. Вони, у свою чергу, впливають на формування нового типу політичної культури громадян окремих національних держав, трансформуючи згодом їхні політичні системи. Отже, існує пряма залежність між динамікою глобалізації, владними інституціями та процесами демократизації. Проміжок часу, потрібний для змін у політичній культурі та відповідних трансформацій політичної системи, буде прямо пропорційний темпам розвитку засобів міжнародної комунікації.

Вплив глобалізації на культуру й вплив культури на глобалізацію є діалектичним про-

цесом. Глобалізація просуває інтеграцію й знімає не лише культурні бар'єри, а й багато негативних вимірів культури. Глобалізація є життєво важливим кроком як до більш стабільного світу, так і до кращого життя людей у цьому світі. Зниження культурних розбіжностей може стати мірилом прогресу цивілізації та відчутним кроком завдяки ролі владних інституцій у координації впливу глобалізаційних чинників до зміцнення міжнародних зв'язків і взаєморозуміння. Інформаційне століття дає можливість зламати бар'єри, що розділяють нації та етноси всередині націй, і будувати зв'язки, що створюють ще більший потенціал для спільних інтересів серед ще більшого співтовариства народів. Культурна глобалізація – це діалектичний процес, у якому глобалізація й локалізація, централізація та децентралізація є не взаємовиключними протилежностями, а навпаки, двома сторонами однієї медалі. У результаті взаємозв'язків, що посилюються, старі форми розмаїтості зникають, водночас виникає нова культурна розмаїтість. Доступність багатьох різних світоглядів і способів життя приводить до плідного діалогу й дає величезний шанс для самореалізації та збагачення суспільства.

Список використаної літератури

1. Азроянц Э. Глобализация: катастрофа или путь к развитию? Современные тенденции мирового развития и политические амбиции / Э. Азроянц. – М. : Новый век, 2002. – 416 с.
2. Аналітика, експертиза, прогнозування : монографія / [С.А. Макаренко, М.М. Рижков, М.А. Ожеван та ін.]. – К. : Наша культура і наука, 2003. – 614 с.
3. Білорус О. Глобалізація і національна стратегія України / О. Білорус. – К. : Батьківщина ; Броди : Просвіта, 2001. – 301 с.
4. Бурдяк В.І. Політична культура країн Європи в контексті інтеграційних процесів / В.І. Бурдяк, Н.Ю. Ротар. – Чернівці : Рута, 2004. – 328 с.
5. Горський В. Глобалізація культури як проблема України / В. Горський. – К. : Академія, 2002. – 208 с.
6. Иванов Д. Эволюция концепции глобализации / Д. Иванов // Телескоп. – 2002. – № 5. – С. 15–24.
7. Колодій А. На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади й соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні / А. Колодій. – Л. : Червона калина, 2002. – 275 с.
8. Колодко Г. Глобалізація і перспективи розвитку постсоціалістичних країн / Г. Колодко. – К. : Основні цінності, 2002. – 248 с.
9. Кравченко А.И. Культурология : учеб. пособие для вузов / А.И. Кравченко. – 3-е изд. – М. : Академический проект, 2001. – 269 с.
10. Крымский С.Б. Цивилизационная природа и противоречия глобализации / С.Б. Крымский, Ю.В. Павленко // Цивилизационные модели современности и их исторические корни. – К. : Наукова думка, 2002. – 632 с.
11. Павленко Ю.В. История мировой цивилизации: Философский анализ / Ю.В. Павленко. – К. : Феникс, 2002. – 760 с.
12. Пірен М.І. Основи політичної психології : навч. посіб. / М.І. Пірен. – К. : Міленіум, 2003. – 276 с.
13. Пірен М.І. Політична реформа в Україні: соціологічний вимір / М.І. Пірен // Парламентсько-президентська форма правління: Україна та німецький досвід : зб. наук. пр. – К. : К.І.С., 2003. – С. 70–84.
14. Пірен М.І. Конфлікти в системі політико-управлінської діяльності : навч. посіб. / М.І. Пірен. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – 240 с.
15. Погоріла Н. Електорат у демографічних вимірах / Н. Погоріла // Exit Poll: Загальнонаціональне опитування. – К. : Наукова думка, 2002. – 186 с.
16. Рябов С. Політична культура: теоретичні проблеми визначення та модернізація в Україні / С. Рябов // Політологічні та соціологічні студії : збірник наукових праць. – Чернівці : Прут, 2002. – Т. П. – С. 14–30.
17. Сорос Дж. Тезиси о глобализации / Дж. Сорос // Вестник Европы: Философия. Политика. – 2001. – № 2. – С. 23–29.
18. Стариш А.Г. Глобальное информационное пространство и его воздействие на формирование общественного сознания / А.Г. Стариш // Глобальные процессы и региональное развитие : матер. науч.-практ. конф. "Глобализация: человек, народы, мир". – Севастополь : Мир, 2003. – С. 47–57.
19. Старіш О.Г. Становлення і перспективи розвитку інформаційного простору України в контексті процесів глобалізації / О.Г. Старіш // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – К. : ІМВ, 2002. – Вип. 38. – Ч. II. – С. 199–203.
20. Старіш О.Г. Теорія відкритих систем як парадигма процесів глобального розвитку / О.Г. Старіш. – Сімферополь : Універсум, 2003. – 240 с.
21. Хабермас Ю. Теория социального действия / Ю. Хабермас. – М. : Изд-во МГУ, 2001. – 282 с.
22. Хмелько В. Електорат парламентських виборів 2002 року у демографічних / В. Хмелько // Exit Poll: Загальнонаціональне опитування. – К. : Наукова думка, 2002. – 186 с.

Стаття надійшла до редакції 11.10.2012.

Парубчак И.А. Роль властных институтов в регулировании влияния глобализационных факторов на политическую культуру общества

Рассмотрено явление политической культуры как составляющей существования демократического общества. Определены значения аспектов глобализации в формировании политической культуры личности. Проанализирована возможность взаимного влияния явлений политической культуры и глобализации. Выявлена роль властных институтов в корректировке глобализационных факторов в общественных отношениях.

Ключевые слова: власть, общество, глобализация, политическая культура, институты власти, координация, управленческие функции.

Parubchak I. Role of government institutions in regulating the impact of globalization factors on political culture

Investigated the phenomenon of political culture as a component of a democratic society. Studied the value aspects of globalization in shaping the political culture of the individual. The possibility of interference phenomena of political culture and globalization on each other. The role of government institutions in the globalization adjustment factors in public relations.

Key words: government, society, globalization, political culture, power institutions, coordination, management functions.